

« zurück blättern vor »

GISER subst. m., ab 1583; auch *gisarz*, *giserz*, *gisser*, *gizer*. **1)**
‘Handwerker, der Abgüsse aus Metall herstellt; qualifizierter Arbeiter in einer Gießerei’ – ‘rzemieślnik zajmujący się odlewaniem wyrobów z metalu; wykwalifikowany robotnik pracujący w odlewni’: (1583) 1913 Wawel 456, SPXVI *Giserowi od oprawienia i za nowe rury i ramiona do lichtarza panny, gdzie Królowa Jej Miłość jadła, dano mu fl.6.* ○ (1621) 1643 CN *gifer / odlewacz wżłékich rzeczy z kruszczu.* ○ 1689 SekrWyj 139, SP17 *iey [sc. antymonium] i Gifserowi do hartu [...] zażywaią.* ○ 1825 GKr 518, Nowo *Angielski gisser.* ○ 1857 Dz.Lit.Lw. 26, DOR *Gisarze zachwalają małe kieszonkowe harmatki, z których w razie napadu strzelić można.* ○ 1934 Wal. M.Szt. 1039, DOR *Do najlepszych dzieł (...) należy nagrobek Mikołaja Herburta w katedrze lwowskiej, wykonany przez norymberskiego gisera Pankracego Lebenwolfa, znanego zresztą z poprzednich prac przy odlewie srebrnego tryptyku zyguntowskiej kaplicy.* – SPXVI, CN, TR, L (zan.), SWIL, SW, LSP, DOR. **2)** ‘eine Art Holzrahmen in einer Weberei, an dem die Weberkette befestigt ist; Scherrahmen’ – ‘drewniana rama przy warsztacie tkackim, do której przywiązuje się nitki osnowy’: SW (tkac.), LSP. ◇ **Var:** *gisarz* subst. m., [hapax] 1857 Dz.Lit.Lw. 26, DOR – nur DOR (przestarz.); *giser* subst. m., (1583) 1913 Wawel 456, SPXVI ○ [LBel.] 1780 Włodek Sł, MAY ○ [arch.] 1951 Musz.Książ. 162, DOR – SPXVI, CN, TR, L (zan.), SWIL, SW, LSP, DOR; *giserz* subst. m. – DOR (przestarz.); *gisser* subst. m., [hapax] 1825 GKr 518, Nowo; *gizer* subst. m., [hapax] 1690 Woyna Comp 149, PUZ. ◇ **Etym:** nhd. *Gießler* subst. m., ‘Handwerker, der Abgüsse aus Metall herstellt’, GRI, nur für Inh. 1. ◇ **Konk:** *formierz* subst. m., bel. seit 1781–1783, L, zuerst geb. L, nur für Inh. 1. ↑*konwisarz*, ↑*ludwisarz*. ◇ **Der:** *giserja* subst. f., [hapax] 1670 PotWoj 34, SP17 *Jufz działa w Gifseryach z twardey leią spizę.* Zuerst geb. SW, nur für Inh. 1; *gisernia* subst. f., ‘Haus oder Werkstatt des Gießers’, (1826–1837) 1963 Magier 208, zuerst geb. L, nur für Inh. 1; *giserski* adj., 1855 GWar 43 2, Nowo ○ (1948) 1951 Bron.J.Człow. 14, DOR *Giserska praca (...) wymaga ogromnego skupienia, napięcia uwagi i zreczności.* Zuerst geb. L, nur für Inh. 1; *gissernia* subst. f., [hapax] 1825 GKr 692, Nowo, nur für Inh. 1; *gisserski* adj., [hapax] 1825 GKr 396, Nowo, nur für Inh. 1; *gisarnia* subst. f., zuerst geb. SWIL, nur für Inh. 1; *giserstwo* subst. n., ‘Arbeit oder Beruf des Gießers’, zuerst geb. SW, nur für Inh. 1.

« zurück blättern vor »